

різних мікроінгредієнтів, а саме: мікроелементи, вітаміни, ферменти, амінокислоти, ароматичні (смакові) речовини.

Мінеральним елементам відводиться важлива роль в повноцінній годівлі сільськогосподарських тварин тому, що органічні речовини корму найбільш повно використовуються організмом тільки при наявності необхідної мінеральної частини. Відсутність окремих мінеральних елементів, а також порушення їх співвідношення в кормах, часто призводить до зниження ефективності всього раціону.

У дослідженнях встановлено, що хелатні сполуки біогенних металів здатні подолати плацентарний бар'єр і живити плід. Хелатні добавки феруму в раціоні свиноматок у другому періоді поросності знижують смертність порослят на 16 % і збільшують їх живу масу при народженні на 27 %, порівняно з поросятами, матері яких отримували ферум у вигляді неорганічної солі та на 17% з поросятами в групі свиноматок, що отримували декстрин феруму.

Дослідженнями доведено, що при уведенні в комбікорм порослят міді у вигляді хелатних сполук з гліцином та метіоніном збільшується їх жива маса до 105-денного віку на 6–8 %, порівняно з тваринами, які отримували основний раціон без добавок міді. Використання хелатних сполук міді у вигляді гістидинату і метіонату призводить до зниження витрат корму на 1 кг приросту маси тіла на 4–6,8 %.

УДК 636.5.03/.056/.085.55:553.662

СОБОЛЄВ О. І., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ВИКОРИСТАННЯ У СКЛАДІ КОМБІКОРМІВ СЕЛЕНУ

Серед численних елементів технологічного процесу, що забезпечують високу життєдіяльність птиці та максимальний прояв її генетичного потенціалу, важлива роль відводиться повноцінній годівлі. Сучасні комбікорми для птиці неможливо уявити без відповідних добавок мікроелементів. При організації мінерального живлення птиці вчені та практики виявляють все більший інтерес до біотичного мікроелементу селену.

Незважаючи на біохімічну багатогранність селену, в Україні він поки що не знайшов широкого використання у годівлі сільськогосподарської птиці, через відсутність диференційованих норм уведення його в комбікорми.

Метою досліджень було визначення оптимальної дози введення селену в комбікорми для курчат-бройлерів, яка б відповідала фізіологічним потребам організму і сприяла підвищенню інтенсивності росту, життєздатності молодняку та ефективності використання ним корму

Для проведення науково-господарського дослідження було сформовано 4 групи із добового молодняку за принципом аналогів. У комбікорми для птиці дослідних груп додатково вводили селен у такій кількості, мг/кг: друга група – 0,3; третя – 0,4 та четверта – 0,5. Курчата першої контрольної групи добавку селену не одержували. Як джерело селену використовували селеніт натрію.

Аналіз результатів дослідження показав, що найвищі показники продуктивності мав молодняк, якому упродовж періоду вирощування (42 дні) згодовували

комбікорми збагачені селеном із розрахунку 0,3 мг/кг. Уведення селену в комбікорми у такій кількості сприяло підвищенню живої маси курчат-бройлерів другої дослідної групи на 5,1 % ($P < 0,01$), середньодобового приросту – на 5,2 %, порівняно з молодняком контрольної групи, у якого аналогічні показники становили 2188,4 та, 51,1 г відповідно.

При більш високих дозах уведення селену в комбікорми (0,4 та 0,5 мг/кг), піддослідний молодняк за інтенсивністю росту також перевищував курчат з контрольної групи, але різниця була дещо нижчою. Зокрема, за живою масою та середньодобовим приростом різниця показників у третій дослідній групі відповідно становила 3,4 та 3,5 %, а у четвертій – 2,6 та 2,7 %.

Збереженість поголів'я за період досліду в усіх групах була високою. Проте, найкраща збереженість птиці (97,0 %) була у другій дослідній групі. Збереженість молодняку у третій та четвертій дослідних групах була однаковою і становила 96,0 %. Порівняно з контрольною групою різниця відповідно становила 2,0 та 1,0 % на користь дослідних груп.

Незважаючи на те, що суттєвої різниці в споживанні кормів по групах не встановлено, ефективність їх використання все ж була різною. Так, внаслідок кращої інтенсивності росту, витрати корму на 1 кг приросту живої маси у курчат дослідних груп знизилися: у другій – на 4,2 %, у третій – на 3,2 та четвертій – на 2,6 % і становили відповідно 1,82 кг, 1,84 та 1,85 кг.

УДК 636.22/28.082

СТАВЕЦЬКА Р.В., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИБРАКУВАННЯ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ

Рівень вибракування ремонтних телиць залежить від якості молочного стада. Так, за вирощування тварин у високопродуктивних стадах оптимальним рівнем вибракування телиць за весь період є 10 %, а для стад з більш низькою молочною продуктивністю – 18–20 %.

Метою даних досліджень було визначення інтенсивності вибракування ремонтних телиць української чорно-рябої молочної породи від народження до введення первісток в основне стадо.

Дослідження проведені в стадах української чорно-рябої молочної породи племзаводів СВК ім. Щорса та ТДВ «Терезине» Київської області у 2006–2011 рр.

За досліджуваній період в СВК ім. Щорса отримали 1959 живих телят, з яких телички становлять лише 44,7 %, що є значно нижчим за біологічно можливий розподіл статей, який становить 1 : 1. У стаді ТДВ «Терезине» отримано живих 2300 телят, з яких телички складають 50,4 %, що відповідає біологічним можливостям тварин. Слід зазначити, що у ТДВ «Терезине» значна частина приплоду є мертворожденним (6,3 % проти 2,2 % у СВК ім. Щорса).

Передчасне вибуття ремонтного молодняку із стада пов'язане переважно із загибеллю тварин, травмами, хворобами, а у телиць парувального віку – із браком відтворення та пізніше – із патологічними отеленнями нетелей. У СВК ім. Щорса вибуває 25,3 % ремонтних телиць і нетелей, у ТДВ «Терезине» – 37,4 %. Значна